

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-1047

2.12.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Elgpåkjørsel – skadeevne - akuttsymptomer – brosymptomer – årsakssammenheng.

Skadelidte kjørte på en elg 1.1.11. Lege ble først oppsøkt 4.1.11, og det ble notert at han var stiv i nakken, samt at han hadde hodepine. Det manglet dokumenterte brosymptomer fra utgangen av januar 2011 og frem til han oppsøkte lege 2.9.13 i forbindelse med ny trafikkulykke 28.8.13. Saken reiste spørsmål om skadelidte hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken 1.1.11 og nakkeplager. Slik saken forelå opplyst for nemnda hadde ikke skadelidte sannsynliggjort at det forelå årsakssammenheng mellom bilulykken i 2011 og nåværende plager. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte var utsatt for en trafikkulykke 1.1.11 da bilen han kjørte traff en elg.

Første gang lege ble oppsøkt var hos fastlegen 4.1.11:

Konsultasjon 1. Krasjet med elg i høy fart - havnet ikke på sykehus. Var sanns. ikke alvorligere skade - men fikk en stund etterpå hodepine, hodepine blitt noe mindre, men er stiv i nakken. Usikker om han slo hodet - tror ikke det. Hodepine kan være en blanding av bekymringer / + en lett hodeskade. Evt CT caput 2. Fikk avslag på AAP - mener han er i stand til å få seg arbeid til tross for skaden / probl. Med ankelen. Han har klaget - det tar jo tid før avgjørelsen. Han er vurdert til å greie seg med standard innsats fra NAV. Har søkt dagpenger. Ikke fått time ortoped ... Ankelen er øm og vond når han belaster en del. Lite å håpe på her - dårlig sak? Han blir deprimert av hele saken. Skjema, Røntgenrekvisisjon, ... Røntgeninstitutt ver. 2 Ønsket undersøkelse: CT caput Brev ang. pasient til NAV ...rygd: Fritekst

Hoveddiagnose: Hodeskade IKA N80

Hoveddiagnose: Commotio cerebri N79

Den 10.1.11 var han igjen til fastlegen og ønsket MR av nakken.

Det fremgikk av fastlegejournalen 25.1.11 at han var til MR den dagen, og at han fremdeles var stiv i nakken.

Den 31.1.11 ble det notert etter konsultasjon hos fastlegen:

Konsultasjon Vedr. nakke / nakkestivhet - gått til fysioterapeut - lurer på evt sykmelding i forh. til NAV. Skal til time ortoped, pol - 25/2 Samarbeidende spesialist neste uke. Ankel blitt verre, i forb. med at han ikke bil lenger. Han har nå vansker med å være aktiv arbeidssøkende nå - han mener han ikke er frisk nok til det ...

Selskapet dekket utgifter til legekonsultasjoner, CT og MR 25.1.11, samt fysikalsk behandling 21.2.11.

Etter dette var han til flere legekonsultasjoner for blant annet sin ankel, men uten at plager med nakke, rygg eller skulder var omtalt. Nakkeplager ble nevnt i journalen 2.9.13, og da i forbindelse med ny trafikkulykke 28.8.13:

Konsultasjon Påkjørsel bakfra i stor hastighet - 28/8 - bil totalvraket - var på legevakten samme dagen / kvelden - de fant tilfredsstillende forhold - så ikke grunn til å ta bilde. Dagen etter nokså stiv i nakken, fått noe hodepine som beg. litt samme kveld. Han har altså litt hodepine, er litt omtåket og småsvimmel Han har god bevegelighet i nakken, i aller retninger. Jeg syns det for ordens skyld er greit å ta et rgt bilde Han har jo fått en støkk, men jeg tror dette har gått bra ...

Det foreligger en legeerklæring ved arbeidsuførhet til NAV fra fastlegen av 13.6.16:

23.11.15: Pasienten uttrykker å ha blitt telt av å gå til legen, og også å forholde seg til NAV. Hovedårsaken er at han føler at han ikke her fått adekvat hjelp. Uttrykker mlsnøye. Hatt ankelfractur sin for ca 5 år siden, ble operert, fikk fjernet beinbit. Har fremdeles smerter og ustabilitet. Er utdannet elektriker, vært ute av arbeidslivet i ca. 5 år. Hadde en elgpåkjørsel i 2011, sekvele etter dette med nakke- og hodesmerter. Ny påkjørsel bakfra i 90 km/t for 2 år siden i tillegg, derav forverring av nakke/skuldersmerter. Pas. føler at det er urealistisk å returnere til fysisk jobb, og i allefall som (...). Han. ønsker på sikt evt videre utdanning til prosjektleder. Pas. sliter i tillegg med alkoholisert mor. Bruker ingen medisiner, ruser seg ikke. Ad psykisk føler pas. at han er på randen, man her lk.ke hatt suicidale tanker eller planer. Han er meget motivert for et opphold ved idrettens Helsecenter, på B... også for å kartlegge funksjonsnivå. Ved inspeksjon av overkroppen, foreligger det asymmetri av ryggmuskulatur, og pas. har spesielt problemer med elevasjon av armene over horisontalplanet.

Det er fremlagt legeerklæring ved arbeidsuførhet til Nav av 19.6.17 fra hans fastlegen:

39 år gammel mann, utdannet (...). Utsatt for to bilkollisjoner; den ene elgpåkjørsel og den andre påkjørsel bakfra. Sekvele etter disse ulykkene med nakke, skulder og ryggsmarter som er uforenlige med ...jobben. ...

Det foreligger en udatert uttalelse fra rådgivende lege i Nav:

Det fremkommer ikke at bruker har nedsatt funksjonsevne med minst 50 % til ethvert yrke på grunn av sykdom eller skade.

Bruker kan på ta seg lettere fysisk arbeid som er forenlig med helsen hans.

Selv om han ikke klarer å ha armene i elevasjon med armene for lenge, som forhindrer han i arbeidet som (...), vil han kunne påta seg annet lettere arbeid. Dette kan være butikkarbeid, telefonsalg, kontorarbeid, og annet tilsvarende.

Plagene er ikke av den art at det hindrer han å påta annet arbeid

Bruker fyller ikke vilkårene for A AP i forhold til folketrygd loven § 11-5.

Da han ikke har nedsatt funksjonsevne pga sykdom eller skade til den grad, at det hindrer han i å komme og stå i arbeid innen ethvert yrke.

Da han heller ikke gjennomgår aktiv behandling som viser til bedring.

Den 13.1.18 tok skadelidte igjen kontakt med selskapet, og som 15.6.18 avslø kravet som følgende av manglende årsakssammenheng mellom ulykken 1.1.11 og anførte plager.

Skadelidte var til MR av nakken 24.2.18:

R: Degenerative forandringer med foramenstenose fra C4- C6 bilateralt.

Videre i fastlegejournalen 16.3.18:

Det var planlagt et dialogmøte/samarbeidsmøte med DPS og NAV. ... ringer nå og sier at ... psykolog ved DPS ringte han for en time siden og NAV har avlyst møtet. Hvorfor vet han ikke. Han er veldig sint, snakker veldig fort og "har lyst til å eksplodere". Har ingen lyst til å gå videre med NAV eller delta i tiltaker da dette fører til ingen ting ...

Videre i samme journal 23.3.18 der hoveddiagnosen settes til depresjon reaktiv moderat:

Ringer DPS. Snakker med ..., psykolog. Drøfter MR svar med henne. Han har prolaps med bilateral foramen stenose C4 - C6. Rådgivende overlege anbefalte ikke å ta MR i desember 2016 ifølge ... så han har nå et ennå større grunnlag for klagen mot avslaget. Han henvises videre til nevrokirurg pga. langvarige plager med arbeidsuførhet ...

Det foreligger et oppsummerende notat i fastlegejournalen 3.10.19:

1. kommer grunnet NAV sak siste årene, sier han ikke får nok penger til å leve, NAV svarer ikke på henvendelser, dette går sterkt psykisk inn på han. Kjent problematikk siste årene. Tidligere leger har forsøkt å opprette kontakt med nav uten at det har ført frem. blir aggressiv i tonen når han forteller om dette, sier han har mye sinne grunnet denne saken. Har ingen saksbehandler per i dag. klarer seg ikke økonomisk.
2. Tidligere gått til DPS for psykisk lidelse. Siste tiden eskalerende selvmordstanker, men ikke konkrete planer. Han er svært motvillig innstilt til DPS føler han ikke fikk den hjelpen han trengte der. Ønsker en fast psykolog.
3. Ikke i jobb grunnet kroniske rygg- og nakkesmerter, tidligere (...), også plaget med rektal blødning, ble henvist til koloskopi, men sier han ikke orker utredning, har så mye andre bekymringer å ta tak i.

Videre i fastlegejournalen 4.5.20 der diagnosen settes til psykisk ubalanse:

Aktuelt: Pas. fikk tidligere innvilget AAP 60 %, primært på "psykisk grunnlag"...

Det er fremlagt en e-post av 4.2.21 fra ..."Injury rehabilitation specialist":

Påkjørsel med elg i 100 km/t i 2011. Påkjørsel igjen ett år senere, 2012, da stillestående og påkjørt bakfra i 90 km/t. Pas forteller at han har fått påvist fire prolaps i nakken. Ble ufør først i oktober i år. Blir mye verre av å jobbe med armene over hodet. Store nakkesmerter, spes ve side. Smerter mellom skulderbladene, masse muskelsmerter i nakken og primært trapezius venstre side.

Det er i klagen opplyst at skadelidte er innvilget uførepensjon.

Skadelidte har i det vesentlige anført at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken og senere plager. Skadelidte var utsatt for et kraftig sammenstøt. Det er vist til jevnlig journalnotater hos fastlegen ut januar 2011. Deretter er det opphold på ca. 2,5 år, men dette skyldes at han i den perioden hadde dårlig forhold og kommunikasjon med sin fastlege. Det blir feil ensidig å ta utgangspunkt i mandatet for nakkeslengskader. Spørsmålet om årsakssammenheng bør vurderes etter en samlet og alminnelig vurdering av bevisbildet, jf. Prolapsdommen.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke foreligger en årsakssammenheng mellom ulykken og de senere plager. Man har ikke noen opplysninger om hvor store kreftene var i ulykken, da bilen skadelidte kjørte ikke hadde kasko. Selskapet har videre vist til opphold av brosymptomer på 2,5 år og at plagene ikke har fulgt et vanlig forløp hvor de er til stede rett etter hendelsen for deretter å forsvinne.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under bilansvarsloven og spørsmålet er om skadelidte har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom trafikkulykken og skadelidtes nakkeplager og ervervsuførhet.

Det er sikker rett at det er den skadelidte som må sannsynliggjøre (bevise) årsakssammenheng. Det betyr at skadelidte må sannsynliggjøre at trafikkulykken i 2011 er årsak til helseplagene, og at han er ufør.

En vurdering av årsakssammenheng har både en rettslig og en medisinsk side. Det følger av høyesterettspraksis at det rettslige kravet om årsakssammenheng mellom bilulykken og forsikredes helseplager er oppfylt dersom bilulykken er en nødvendig betingelse for helseplagene, og at ulykken har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den, jf. Rt-1992-62 (p-pilledom II).

Nemnda har ikke medisinsk kompetanse og foretar ikke noen medisinsk vurdering av saken. Nemnda overprøver heller ikke det medisinskfaglige skjønn som leger har utvist i en sak. Dette

betyr at dersom skadelidte legger frem en uavhengig sakkyndigerklæring hvor det konkluderes med årsakssammenheng, vil vedkommende som utgangspunkt ha sannsynliggjort at kravet til årsakssammenheng er oppfylt. Dette gjelder likevel ikke unntaksfritt. For visse skader, slik som bløtdelsskader, nakkesleng og prolaps, er det i retts- og nemndspraksis oppstilt fire kumulative vilkår (det vil si fire vilkår som alle må være oppfylte) for sammenhengen mellom et traume og senere bløtdelsskader/prolaps/nakkesleng mv., jf. Rt-1998-1595. I slike saker vil nemnda på juridisk grunnlag vurdere om disse kravene er oppfylt. Dersom en sakkyndigerklæring ikke tilfredsstillende de krav som stilles til en slik erklæring, anses ikke erklæringen å sannsynliggjøre årsakssammenheng.

I denne saken oppfatter nemnda skadelidtes helseplager å falle inn under den typen skader hvor det i retts- og nemndspraksis er fire vilkår som alle må være oppfylte for at årsakssammenheng skal anses å foreligge, jf. Rt-1998-1595 og blant annet nemndas avgjørelser 2017-641, 2018-814 og 2018-865. Det vil si at skadelidte må fremlegge dokumentasjon som viser at hendelsen har tilstrekkelig skadeevne, at det forelå akuttsymptomer innen tre døgn etter hendelsen, at det deretter forelå brosymptomer (det vil si kontinuerlige symptomer fra akuttfasen til en kronisk senfase), og at symptomutviklingen følger den traumatologiske forklaringsmodellen (det vil si at plagene er verst i akuttfasen for deretter å avta), jf. også Rt-2000-418 og Rt-2010-1547.

Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ikke bevis som tilfredsstillende disse kravene, og nemnda kan ikke se at skadelidte i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort at det foreligger årsakssammenheng mellom bilulykken i 2011 og nåværende helseplager. Det er derfor heller ikke nødvendig å vurdere nærmere om det foreligger årsakssammenheng mellom skadehendelsen og ertversuførhet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).